

1 jaar Immerloo Schuldenvrij

Het Nationaal Programma Arnhem-Oost is in april 2024 gestart met een vernieuwende aanpak om mensen met problematische schulden te helpen: Experiment Immerloo Schuldenvrij. Het doel van het experiment is enerzijds om 40 tot 60 huishoudens snel volledig schuldenvrij te krijgen en nieuw perspectief te bieden door hun schulden af te kopen. Anderzijds is het experiment bedoeld om te leren: wat brengt deze andere aanpak de huishoudens en wat moet en kan anders in de manier waarop we met schulden omgaan?

Doen wat nodig is

We zijn een jaar onderweg in een uniek experiment. De eerste resultaten zijn er: ruim € 300.000 aan schulden bij 14 huishoudens zijn opgelost en de eerste huishoudens zijn volledig schuldenvrij. Tegelijkertijd heeft de aanpak zich nog nadrukkelijker ontwikkeld van een eenmalige schuldenafkoop naar doen wat nodig is als noodzakelijke stap én als voorwaarde om schulden structureel aan te pakken.

Want schulden staan zelden op zichzelf. De huishoudens die deelnemen aan Experiment Immerloo Schuldenvrij leven vaak met een opeenstapeling van zorgen: gezondheidsproblemen, beperkte taalvaardigheid, een te laag inkomen of het ontbreken

van basisvoorzieningen. Juist voor deze groep werkt het sociale stelsel niet zoals bedoeld: regelingen zijn te complex en worden gemist, hulp is versnipperd en vertrouwen ontbreekt.

De kracht van Immerloo Schuldenvrij zit in de persoonlijke en integrale aanpak van coaches die naast het huishouden staan. Zij vormen het ankerpunt in een versnipperd systeem, lossen acute zorgen op en bouwen zo aan vertrouwen. Vervolgens start een proces van ontrafelen, ordenen en begeleiden – stap voor stap, met het hele gezin. Van overleven naar stabiliteit. Van stabiliteit naar perspectief.

“Je bent continu aan het gooichelen met je geld om de rekeningen te betalen. Met iedereen in gesprek te zijn om ze uit te leggen hoe het eruitziet en waarom het dus wat later wordt. Elke maand weer opnieuw hè?”

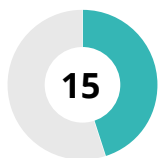
Deelnemer Experiment Immerloo Schuldenvrij

In cijfers

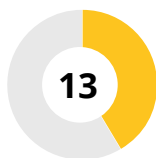
t/m april 2025

Dit overzicht geeft inzicht in de gezinssamenstelling, problematiek en mate van begeleiding van de 15 huishoudens die meedoen aan het Experiment Immerloo Schuldenvrij.

Voor experiment Immerloo Schuldenvrij zijn 33 huishoudens benaderd. Als huishoudens niet mee willen doen of niet voldoen aan de criteria, worden weer volgende huishoudens benaderd. Het doel is om minimaal 40 huishoudens te laten deelnemen.

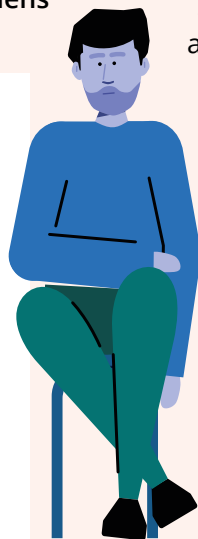
Ja, doen mee aan het experiment

Misschien, in benadering of in gesprek

Nee, willen niet meedoen of voldoen niet aan de criteria

21
volwassenen

63
mensen
29
minderjarige kinderen

13
meerderjarige kinderen

15 huishoudens zitten in de inventarisatie-, afkoop- of begeleidingsfase.

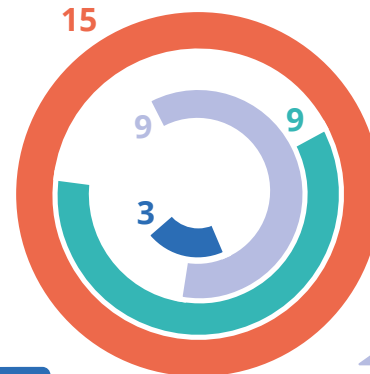
Multiproblematiek

Financiële problemen

Gezondheidsproblemen

Taalproblemen

Gezins, relatie- of familieproblemen

Bijna de helft van de huishoudens heeft in het verleden financiële hulpverlening gehad.

Beperkte financiële vaardigheden*

Structureel te laag inkomen

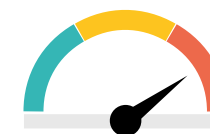
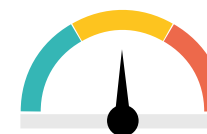
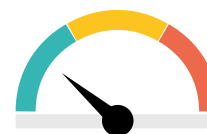

Ingrijpende levensgebeurtenis

Inkomstenterugval

Bij meer dan de helft van de huishoudens zijn schulden door verschillende redenen ontstaan.

Meer dan de helft van de gezinnen wordt **intensief** begeleid.

* Moeite met lezen, begrijpen en/of ordenen van financiële en administratieve informatie.

In cijfers t/m april 2025

Bij **14** huishoudens zijn de schulden geïncasseerd en is de afkoop gestart. **7** huishoudens zijn volledig schuldenvrij. Van nog eens **4** huishoudens zijn alle schulden afgekocht behalve die van de rijksoverheid.

Schuldenafkoop vraagt meer tijd dan verwacht

Het schuldenvrij maken van mensen is een complexer en tijdrovender proces dan bij aanvang gedacht. Dit heeft te maken met het grote aantal schulden bij veel verschillende schuldeisers en de soms lange doorlooptijden bij schuldeisers. Vooral de afkoop van rijksoverheidsschulden laat lang op zich wachten.

€ van het totale schuldbedrag van **€ 762.730** is **€ 316.369** afgekocht

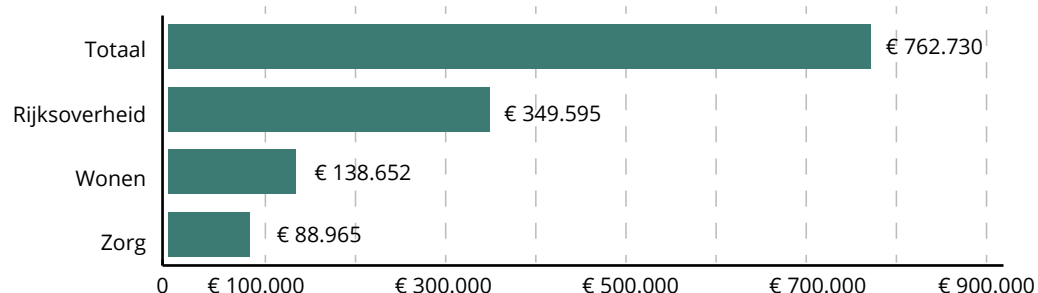
van de **370** afzonderlijke schulden bij **112** verschillende schuldeisers zijn **273** schulden afgelost

de gemiddelde schuldenlast is **€ 54.000** versus **€ 35.000** gemiddeld in Nederland

Schulden als verdienmodel

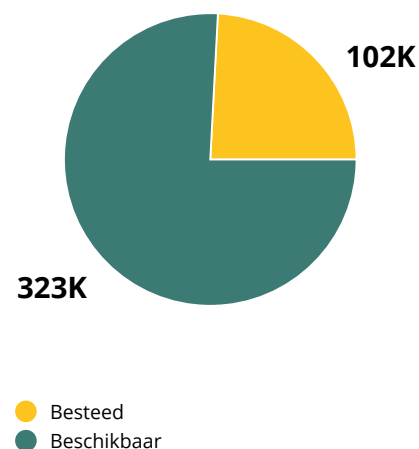
We zien in de praktijk hoe het stapelen van boetes en incassokosten onderdeel is van een verdienmodel dat schulden verergert in plaats van oplost. In sommige gevallen hebben we daarom gebruikgemaakt van een zogeheten pauzeknop: een tijdelijke opschorting van incasso- en inningsmaatregelen. Dit brengt vroegtijdig schuldenrust voor het huishouden en voorkomt onnodige kosten voor schuldeisers. Een noodzakelijke tussenstap richting herstel.

Top 3 categorie schulden (n=14)

De rijksoverheid is met **46%** verreweg de grootste schuldeiser. De meeste overige schulden ontstaan om te kunnen voorzien in primaire basisbehoeften, zoals wonen en zorg.

Besteding Afkoopfonds (425K)

Met **1 euro** uit het afkoopfonds kan het **drievoudige** aan schulden worden opgelost.

Inzichten en lessen tot nu toe

Na een jaar uitvoering zien we dat schulden vaak onderdeel zijn van een complexe mix van onderliggende problemen bij de deelnemende huishoudens. Het experiment heeft zich dan ook nog nadrukkelijker ontwikkeld van een schuldenaanpak naar een bredere hulpverleningsaanpak die meerdere domeinen tegelijk raakt: armoede, gezondheid, opvoeding, schulden, werk en wonen. Immerloo Schuldenvrij is in die zin een fundamentele zoektocht naar wat wél werkt in een wijk waarin veel bewoners kampen met bestaansonzekerheid.

Een outreachende aanpak is cruciaal. Het naar mensen toegaan, in plaats van aannemen dat ze naar jou toe (kunnen) komen voor hulp, maakt echt het verschil.

Er is vertrouwen nodig om mensen in beweging te krijgen. Dat vraagt tijd, nabijheid en lef. Onze coaches gaan naast de mensen staan, doen wat nodig is en creëren zo vertrouwen. Dit vertrouwen werkt zó sterk, dat mensen al schuldenrust ervaren nog vóór hun schulden daadwerkelijk zijn afgelost. Dan ontstaat al ruimte om vooruit te kijken, bijvoorbeeld richting werk of opleiding.

Met het afkopen van de schulden ben je er in veel gevallen niet. Schulden staan zelden op zichzelf en zijn vaak het gevolg van bredere en dieperliggende problemen. Ook beperken schulden zich niet tot één generatie; ze werken door binnen gezinnen en verankeren zich diep in het leven van kinderen.

Ons sociale stelsel sluit onvoldoende aan bij mensen in de meest kwetsbare situaties. Complexe, samenhangende problematiek wordt onvoldoende gezien of opgepakt. Mensen verdwalen in het doolhof van loketten, regels en voorwaarden – als ze überhaupt al de stap durven of kunnen zetten.

Typologie huishoudens op basis van perspectief

“Ik wilde wel werken, maar met die schulden... ik durfde niet goed. Dan komen de schuldeisers opeens bij je werk aan de balie staan. Mijn vorige werkgever zei ook dat ‘ie het veel te veel gedoe vond, met loonbeslag enzo.”

Deelnemer Experiment Immerloo Schuldenvrij

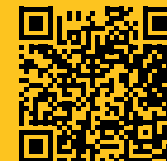
Vooruitblik

In het komende jaar ligt de focus op snel opschalen naar minimaal veertig deelnemende huishoudens en op uitgebreide monitoring en verdiepend onderzoek. Met als doel: inzicht krijgen in de werkzame elementen van de aanpak en aanbevelingen doen voor de toekomst van (schuld) hulpverlening en het versterken van bestaanszekerheid.

Cijfers vertellen niet het hele verhaal. Luister naar de gesprekken met vier huishoudens en hun coach.

Ga naar arnhem-oost.nl/1-jaar-immerloo-schuldenvrij of scan de QR-code

Op de hoogte blijven van Experiment Immerloo Schuldenvrij?
Schrijf je in voor onze [nieuwsbrief](#)

Samen vooruit.
arnhem-oost.nl